

NACIONALINĖ KIBERNETINIO SAUGUMO BŪKLĖS ATASKAITA

2022

*Nuo 2012 m. rengiama ataskaita, kuri
apžvelgia kibernetinio saugumo Lietuvoje
tendencijas ir nuveiktus darbus*

KRAŠTO APSAUGOS
MINISTERIJA

NKC
NACIONALINIS
KOORDINAVIMO CENTRAS
LIETUVA

NACIONALINIS
KIBERNETINIO SAUGUMO
CENTRAS

RRT

LIETUVOS POLICIJA

VALSTYBINĖ
DUOMENŲ
APSAUGOS
INSPEKCIJA

LIETUVOS KARIUOMENĖS
STRATEGINĖS KOMUNIKACIJOS
DEPARTAMENTAS

Kibernetinio saugumo pajėgumų nacionaliniu ir regioniniu lygiu, valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros stiprinimas

- ⚙️ Lietuvoje buvo toliau stiprinamas perkančiųjų organizacijų tiekimo grandinės saugumas – 2022 m. įsigaliojo teisės aktai, užtikrinantys, kad kritinėje infrastruktūroje, įskaitant 5G infrastruktūrą, būtų naudojama tik patikimų gamintojų įranga.
- ⚙️ Tęstas Nacionalinės kibernetinio saugumo plėtros programos rengimas – šiuo metu Programa pateikta vertinti suinteresuotoms institucijoms.
- ⚙️ 2022 m. CRRT aktyvuotos Ukrainos prašymu, 2022 m. teikta parama Moldovoje ir 2023 m. ES karinėje misijoje Mozambike; 2023 m. kovo mėn. prie CRRT dalyvių prisijungė Slovėnija ir Belgija.
- ⚙️ Prie RKGK formato prisijungė Lenkija, toliau tęsiamas bendradarbiavimas su JAV.
- ⚙️ Lietuvoje suorganizuotos kasmetinės tarptautinės krizių valdymo pratybos „BlueOLEX 2022“.

Tolimesni KAM veiksmai ateityje

- ⚙️ NIS2 ir kitų ES teisėkūrinių iniciatyvų įgyvendinimas
- ⚙️ Atskirų sektorių kibernetinio saugumo stiprinimas
- ⚙️ Plėtros programos įgyvendinimas
- ⚙️ CRRT pajėgumo tolimesnis plėtojimas
- ⚙️ Kariuomenės kibernetinių pajėgumų vystymas
- ⚙️ Viešųjų pirkimų reglamentavimo peržiūra

Kibernetinių incidentų skaičius išlieka panašus, tačiau 2022 m. išaugo paskirstytų paslaugų trikdymo (DDoS) atakų skaičius

2022 m. NKSC incidentų valdymo skyrius (toliau – CERT-LT) iš viso užregistravo **4 080 kibernetinių incidentų**, kai tuo tarpu 2021 m. – 4088 (pokytis: 8 incidentais mažiau).

Iš visų 2022 m. fiksuotų incidentų **33 priklauso vidutinei kategorijai**. Šios kategorijos incidentai dažniausiai buvo susiję su DDoS atakomis, kenksmingo programinio kodo, skirto prieigai prie ryšių informacinių sistemų gauti ir kenkimo veiklai vykdyti (pavyzdžiui, šnipinėjimą ir kitus destruktivius veiksmus), platinimu.

Kibernetinių incidentų skaičius

2021 m.

4 088

2022 m.

4 080

Vidutinės reikšmės incidentai

2021 m.

93

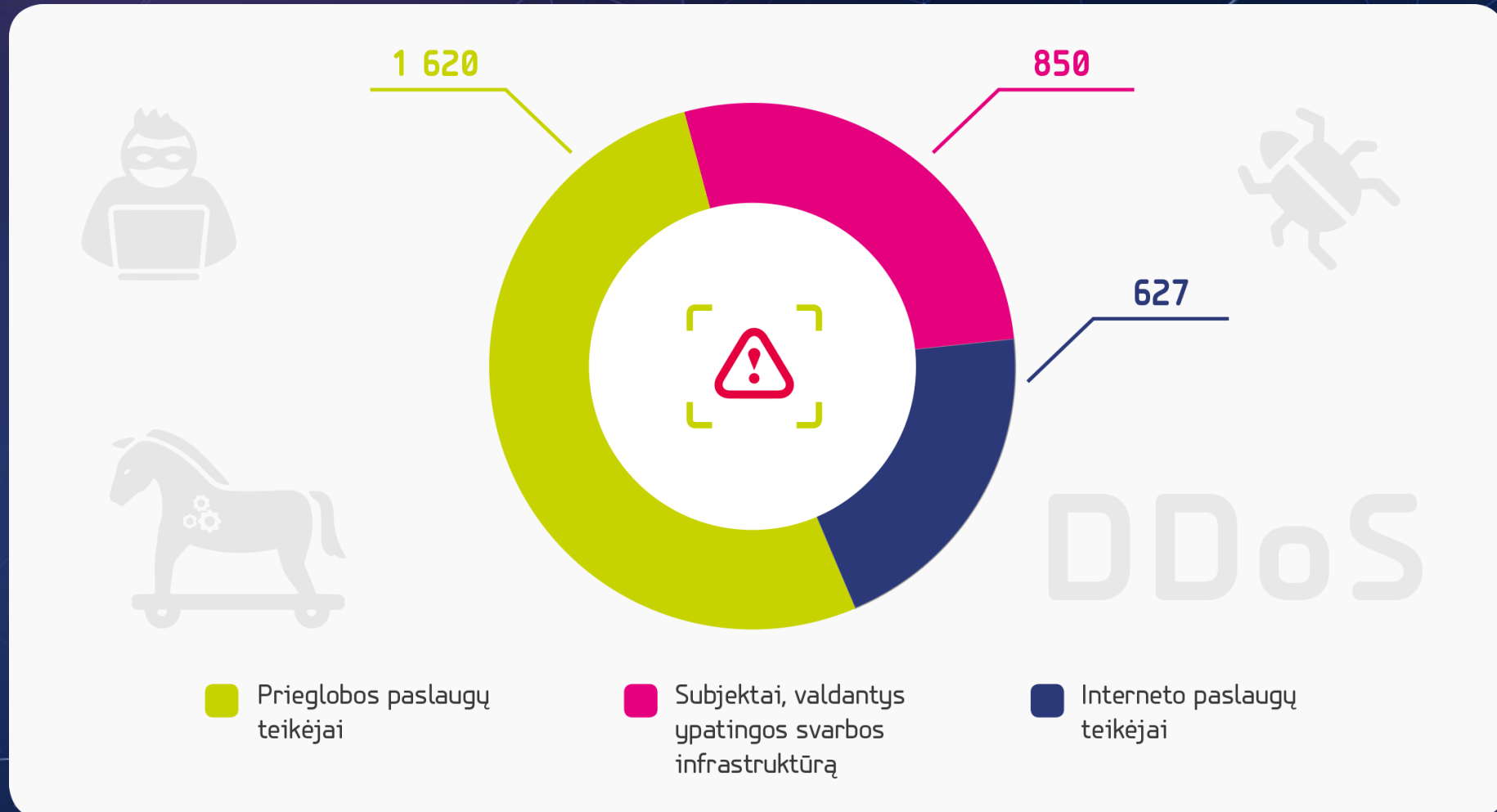

2022 m.

33

Incidentų pasiskirstymas pagal subjektų veiklos sritis

Kibernetinių incidentų statistika ir tendencijos

Nr.	Kibernetinio incidento grupės	2022 m. skaičius	2021 m. skaičius	Pokytis vnt.
01	Kenkimo Pl	1 795	1 890	↓ 95
02	Informacijos rinkimas	1 005	1 187	↓ 182
03	Nepageidaujamų laiškų, klaidinančios informacijos platinimas	524	399	↑ 125
04	Mėginimas įsilaužti	210	278	↓ 68
05	DDoS atakos	98	43	↑ 55
06	Sėkmingas įsilaužimas	71	125	↓ 54
07	Neteisėta veikla, sukčiavimas	63	136	↓ 73
08	Kiti incidentai (atskiri, neatitinkantys nė vienos iš nurodytų grupių aprašymų)	314	30	↑ 284
Iš viso:		4 080	4 088	↓ 8

Reagavimas į Rusijos karo Ukrainoje pasekmes kibernetinei erdvei ir kitos 2022 m. kibernetinį saugumą stiprinančios priemonės

Atsakas

Priemonės

Stiprinamas YSII ir VII atsparumas

- NKSC rekomendacijos ir nurodymai YSII valdytojams dėl prevencinių kibernetinio saugumo priemonių taikymo;
- saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo pratybos;
- KSIT uždara pokalbių platforma ir duomenų apsikeitimo modulis.

Darbuotojų kompetencijų ugdymas

- > 1 200 valstybės ir savivaldybių darbuotojų bei 2 400 valstybės tarnautojų baigė kompleksinius trijų dienų NKSC kibernetinio saugumo mokymus;
- NKSC įsigijo virtualų kibernetinio saugumo poligoną (angl. Cyber Range);
- „Kibernetinis skydas 2022“ pratybos (socialinės inžinerijos įrankis „GoPhish“);
- Nemokamas įrankis gyventojams ir organizacijoms – DNS užkarda.

ES kibernetinė diplomatija

- 2022 m. gegužės 10 d. ES pirmą kartą istorijoje viešai priskyrė Rusijai kibernetinę ataką; ES pratęstas kibernetinių ribojamųjų priemonių sistemos galiojimas dar 3 metams

Kitos esminės ataskaitos partnerių išvados

Įtampa informacinėje aplinkoje

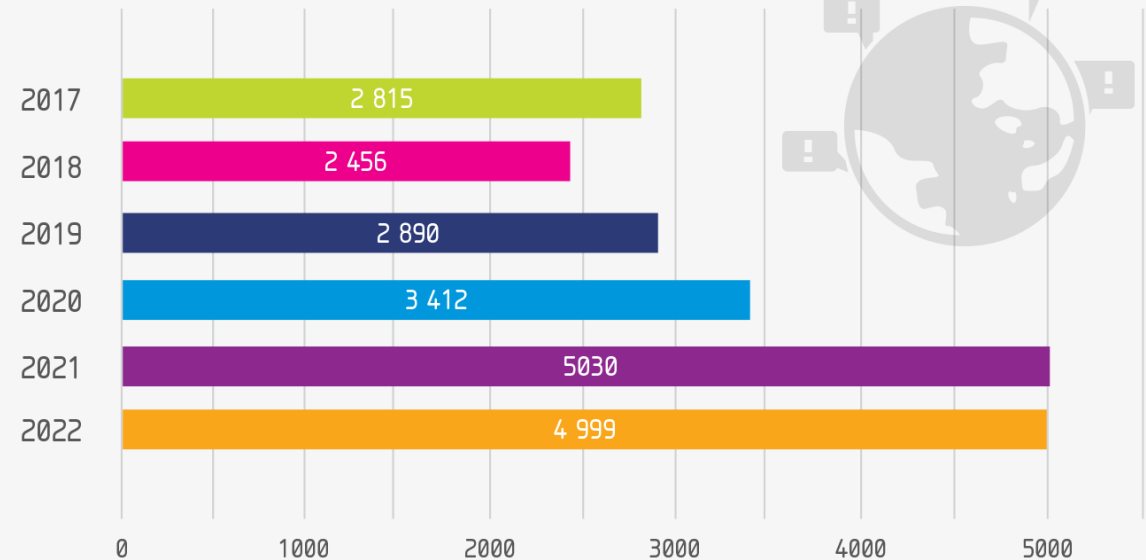

Unikalių priešiškos informacinės veiklos atvejų skaičius Lietuvoje 2022 m: **4 999** (2021 m. 5030)

2022 m. priešiška veikla informacinėje aplinkoje aktyviausiai vykdoma su **gynyba, užsienio politika, konstitucinių pagrindų apsauga** susijusiose srityse.

Unikalių priešiškos informacinės atvejų skaičius pagal metus

Kitos esminės ataskaitos partnerių išvados

Policija, RRT, LBA ir VDAI

Lietuvos policijos duomenimis, 2022 m. Lietuvoje registruoto **nusikalstamumo augimą labiausiai nulėmė nusikalstamos veikos kibernetinėje erdvėje.**

- 2022 m. šalies policijos įstaigose užregistruotos **42 988** nusikalstamos veikos, iš kurių **5 309** nusikalstamos veikos, arba **12 proc.**, padarytos kibernetinėje erdvėje (palyginti su 2021 m. padaugėjo **2 775** atvejais (**52 proc.**))

Finansiniai sukčiai iš Lietuvos gyventojų ir įmonių 2022 m. išviliojo beveik **12 mln.** eurų (2021 m. išvilota **10,2 mln.** eurų), o **užfiksuotų incidentų skaičius paaugo daugiau nei dvigubai.**

VDAI gaunamų pranešimų apie ADSP kasmet daugėja – 2022 m., kaip ir anksčiau, nemažai ADSP sudarė duomenų užšifravimo ir išpirkos reikalavimo atakos.

- Lietuvoje statistiškai **vyrauja konfidencialumo pažeidimai.**

2022 m. RRT karštąją liniją gauti **1 523** pranešimai apie internete pastebėtą galimai draudžiamą skleisti arba neigiamą poveikį nepilnamečiams darančią informaciją, iš jų pasitvirtino **694** pranešimai (**253** pasikartojantys), o tolesnių veiksmų imtasi dėl **441** atvejo (tai sudaro **29 proc.** visų gautų pranešimų).

- Palyginti su 2021 m., kai buvo gauti **3 558** pranešimai, **matoma mažėjimo tendencija.**